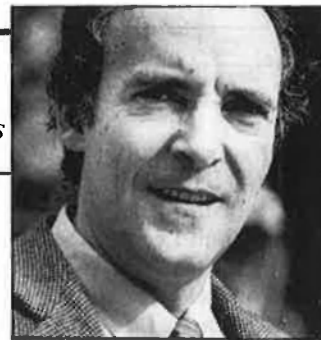

Un Pla per a social-nacionalistes *per Ramon Barnils*

Amb motiu de la inauguració del pis de Xavier Muntanya (ja era hora, no foten el camp de casa ni que agafin xicota; ¿què dius que tiba més que un carro de bous? ¡La família! Com canvia, la saviesa popular), el flamant autònom em va obsequiar amb un exemplar de *Contacts*.

No coneixia la revista, i l'il·lusionat amfitrió m'hi va indicar un article d'un tal Josep Pla.

Efectivament, és Josep Pla. *Contacts* té pinta de revista belga, però és de París. El número en qüestió és el 2, de maig de 1930, així que ja no deu existir.

L'article de Pla consta traduït del català per un tal Jacques Miravittles (¡home, el Met! I segurament a l'exili, Prats de Molló era encara fresc) i per René Vivier.

El paper, de dues pàgines i mitja, es titula «Des Flandres» i tracta de Flandes. Comença parlant de «ces grandes adolescentes... Les amateurs prétendent que les ondulations doucement étirées de ces corps de femmes éx-

citent à l'égal de leur tristesse. Ne pouvant aspirer à tant de connaissance, je...». Tan Pla en francès com en català. Acaba parlant de cuina: «Et quelle cuisine, ô Flandres!».

Entremig, Pla parla del tòpic: dels espanyols a Flandes, i vol que el lector imagini «els capitans espanyols de l'època imperial, superbiosos, vestits amb afectació llampant, irrompent en aquest paisatge d'homes tranquils i grassons, pagesos i teixidors ben peixats, habituats a la riquesa, a la llibertat, al confort tebi i sensual. Cada vegada que hi penso, em trenc de riure».

Pla n'imagina la fúria, d'aquells espanyols, maldant per penetrar amb la llança la indiferència dels elements i gesticulant davant l'aigua quieta. «Alguns fa quatre dies que no han menjat», diu Pla, i diu que tenen un mal de cap infernal i que fumen Celtes curts («du Caporal Ordinaire»). Que de l'ocell («oiseau») en diuen «Pajaro», i que només de sentir aquest sonet puja a la boca el gust del cartó. «D'altres fan

podor de paper timbrat. Tenen inflades les venes del coll, riuen, es belluguen i sacsegen enfebrats, els bastons de comandament («des bâtons dorés»). Molt pocs duen camisa... I la vida del país passa, tranquil·la i fada; les espases s'enfonsen en mantega. El vent mou tendrament les estoretes blanques de les finestres. Flandes: tomba definitiva de Don Quichotte».

Fa uns anys, els sociats nostrats se les havien amb Josep Pla; no sabien ben bé per què —com els sol passar. Amb aquest fragment de *Contacts* quedarien justificats; si no fos que, ara que hi penso, darrerament han passat de catalanistes a nacionalistes.

No, si encara se'l faran seu. Sense saber ben bé per què —com els sol passar. □

Poble culte, poble bàrbar *per Joan F. Mira*

Vull, abans de parlar de la barbàrie pròpia i la cultura aliena, deixar clares un parell de coses. La primera, que les famoses collonades que va dir en una ocasió —per a ell trista— el senyor Javier Mariscal estaven dins del més normal i perfecte dret que qualsevol ciutadà té per a fer conya d'allò que li vinga de gust. I que les reaccions institucionals i públiques sobre el tema van ser, per al meu gust, tan proporcionals com voler matar mosquits a canonades. Penós afer. La segona, que Els Joglars fan molt ben fet de posar en solfa telecòmica la Moreneta, Pujol i el que siga, que és sempre una activitat ben saludable i d'antiga tradició a casa nostra. I aquesta vegada, gràcies a Déu, no hi ha hagut declaracions institucionals ni missatges del president ofès (la Mare de Déu, com sempre, també ha guardat discret silenci). Això sí, que facen un altre número equivalent, a TV1 o a TV3, on aparega el senyor Joan

Carles de Borbó en forma de ninot orellut i farfallós, i fent conya de la Virgen del Rocío i llavors, entrarem en pau, concòrdia i equilibri.

Dit això, el que em raspa intolerablement els nervis és l'aprofitament que n'han fet, siga des de la premsa que el PSOE finança a Barcelona, siga des de la premsa que forma la columna vertebral del règim a Madrid. Per a uns, el senyor Pujol és la viva encarnació de Torquemada i de la persecució hitleriana, i Catalunya una cosa meitat convent meitat camp de concentració. Un pèl massa, per a tan poca cosa, diria jo. Però, en fi, demanar senderi també, segons a qui, és ja demanar molt. Per a uns altres, l'ocasió els ha vingut perfecta per llançar una altra càrrega de profunditat. Vegem aquesta citació preciosa: «*La diferencia entre los pueblos cultos y los bárbaros radica precisamente en que aquellos tienen a gala la ironía..., i en que en estos cualquier*

mordacidad se convierte en un casus belli». Atquí els catalans han convertit qualsevol mordacitat en *casus belli*. Ergo..., la conclusió és patent. (Editorial d'*El País* el 25 de febrer, dos dies després del 23).

Ja saben què són, doncs, els catalans: un poble bàrbar. Això és el que són. Bàrbars sense ironia culta, ni tolerància ni res. No com un altre poble que sabem, culte, tolerant, ple de civilitat i delicada ironia, exemplar. I si no, repasseu la història dels uns i dels altres. Ara, si vostès no tenien encara prou admiració per la culta civilitat espanyola, enfront de la barbàrie catalana, ja tenen un motiu sòlid de reflexió. La lectura de la premsa il·lustra moltíssim. □